

„Víz, egészség, élet“

Víz világnapi ünnepség és pályázat

A Víz Világnapja
alkalmából
a Magyar Hidrológiai
Társaság Szegedi Területi
Szervezete és az Alsó-Tisza
vidéki Környezetvédelmi és
Vízügyi Igazgatóság
plakátkészítő-,
internetes totó- és
fotópályázatot hirdetett meg
az idén.

A jelmondata

„Víz, egészség, élet“ volt.

Pályázati felhívásunkra összesen 644 pályázati munka érkezett. A plakátkészítő pályázaton négy korcsoportban (óvoda, általános iskola alsó és felső tagozat, valamint középiskola) összesen 292 alkotást kellett elbírálni. Az internetes totó pályázatunk nagy népszerűségnek örvendett mind az általános iskola felső tagozatosai, mind a középiskolások körében. Összesen 256 megfajtást küldtek be a diákok a két kategóriában.

Második alkalommal meghirdetett fotópályázatunkra összesen 96, nagyon színvona-

las digitális, illetve papír alapú fotó érkezett három korcsoportból.

Pályázati kiírásunk ugyan csak két korcsoportot szólított meg (középiskola és felnőtt), de az általános iskolás tanulók is kedvet éreztek a fotópályázathoz, így tőlük is érkezett néhány alkotás, melyeket természetesen elbíráltunk.

Örömmel fogadtuk a hírt, miszerint a Duna Múzeum által kiírt országos Víz világnapi plakátpályázaton különdíjban részesült Kánvási Zita, a szegedi Gábor Dénes gimnázium és műszaki szakközépiskola 11. osztályos tanulója.

Az idei ünnepségnek a Móra Ferenc Múzeum díszterme adott otthont. Rendkívül jó volt látni, ahogy a terem megtelt kicsikkel és nagyokkal, illetve – a gyerekekhez hasonlóan izgatott – szülőkkel, tanárokkal, valamint volt és jelenlegi vízügyi kollégákkal, a társszervezetek és a pályázat támogatóinak képviselőivel.

(Folytatás a 2. oldalon)

Bodor Dezső volt a szónok a díjkiosztáson

„Víz, egészség, élet“

Víz világnapi megemlékezés és pályázati díjkiosztás

(Folytatás az 1. oldalról)

A sok gyerek jelenléte azt is jelezte számunkra, hogy milyen sok alkotás érkezett be a dél-alföldi régióban meghirdetett Víz világnapi pályázatunkra.

A március 19-én megtartott rendezvényen az ünnepi beszédet Bodor Dezső, a Szegedi Vízmű Zrt. műszaki igazgatója, a Csongrád Megyei Mérnöki Kamara elnöke tartotta (fotó az 1. oldalon). Előadásában többek között nyomon követhettük a Víz Világnap kialakulásának eseményeit, lépéseit, tájékoztatást kaptunk Szeged város vízellátásának, szennyvízelvezetésének és tisztításának helyzetéről, valamint számos alkotást (festményt, zeneművet) láthattunk, hallhattunk egy-egy pillanat erejéig felvilágni, melyek a víz és a művészetek kapcsolatát tükrözték.

Az ünnepi műsort – a hagyományokhoz híven – idén is a Széchenyi gimnázium és szakközépiskola diákjai előadásában hallhattuk (fotó az 1. oldalon). Színvonalas műsorukkal újra színesebbé varázsolták ünnepségünket. Nekik

és felkészítő tanáraiknak ezúton is köszönjük munkájukat!

Az ünnepi beszédet és műsort a pályázók által alig várt eredményhirdetés és díjátadás követte. A legjobb pályamunkákat beküldők értékes könyvekkel és sok apró ajándékkal lehettek gazdagabbak.

Az ünnepség befejeztével szintén a Móra Ferenc Múzeumban nézhettek meg a vendégek a plakát- és fotópályázatok legjobb alkotásaiból, valamint a díjazott munkákból összeállított kiállítást, mely április 4-ig tekinthető meg a múzeum emeletén. (A díjazott pályamunkák – plakátok és fotók – megnézhetőek a www.atikovizig.hu internetes oldalon is.)

Az ünnepség után a résztvevők – a Szegedi Vízmű Zrt. jóvoltából – meglátogathatták a Szent István téri víztornyot.

Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani szponzorainknak, hogy támogatták a dél-alföldi régió Víz világnapi pályázatait!

Köszönjük minden pályázónak a részvételt és a beküldött pályamunkákat!

Nagyszöllősi Nóra

Az I. helyezett középiskolás plakát Schvartz Diána alkotása, a jobb alsó képen a felső tagozatos Szaszko Bianka 3. helyezett plakátja

A pályázat díjazottjai

Plakátkészítő pályázat

I. korcsoport (óvoda): 1. Maci csoport – jobb oldali felső kép (Szeged, Földműves utcai óvoda); 2. Katica csoport (Felgyői napköziotthonos óvoda); 3. Cica nagycsoport) Csanádapáca, Mesevár óvoda); Különdíj: Borka Fanni Báborka és Mészáros Nóra (Makó, Újvárosi óvoda).

McDonalds különdíjasa: Csiga-biga csoport (Petőfi-telepi óvoda, Szeged).

II. korcsoport (alsó tagozat): 1. 3. osztály (Szeged, Petőfi Sándor általános iskola Bálint Sándor tagiskola); 2. Meskó Csongor, Meskó Csaba, Hóra Gábor, Hóra Jozsefina, Kis Csenge, Kvanka Csongor, Nyári Balázs, Tóth Anna, Glasza Kitti, Arany Virág (Szeged, SZTE-JGYPK általános iskola); 3. Sóti Márkó (Szeged, Madách Imre magyar–angol két tanítási nyelvű általános iskola); Különdíj: Balla Ráhel, Zawiasa Bernát, Dombi Zita (Szeged, SZTE-JGYPK általános iskola).

McDonalds különdíjasa: Marton Éva (Tabán általános iskola, Szeged).

III. korcsoport (felső tagozat): 1. Török Viktória, Sándorfői Rebeka (Szeged, Madách Imre magyar–angol két tanítási nyelvű általános iskola); 2. Pópitay Anna, Horváth-Zsíkó Gréta, Sojnóczky Anna, Tóth Tamara (Szeged, Madách Imre magyar–angol két tanítási nyelvű általános iskola); 3. Szaszko Bianka (Szeged, Weöres Sándor általános iskola). Különdíj: Szabó Tamara (Szeged, SZTE-JGYPK általános iskola).

McDonalds különdíjasa: Bagi Nikolett (Tabán általános iskola, Szeged).

IV. korcsoport (középiskola):

1. Schvartz Diána – Id. 2. o. (Szeged, Deák Ferenc gimnázium); 2. Makai Kinga

Virginia (Szeged, Gábor Dénes gimnázium és műszaki SZKI); 3. Veszprémi Lili (Szeged, Tömörkény István gimnázium és művészeti szakközépiskola).

Internetes totó

I. korcsoport (felső tagozat): 1. Vetési Dávid (Szarvas, Benka Gyula evangélikus általános iskola); 2. Rostás Szabina (Szarvas, Benka Gyula evangélikus általános iskola); 3. Laudisz Nikolett (Szeged, Alsóvárosi általános iskola).

II. korcsoport (középiskola): 1. Bakacsi Zoltán (Szeged, Tömörkény István gimnázium); 2. Ocskó Gábor (Szeged, Gábor Dénes gimnázium); 3. Kovács Nikolett (Ásotthalom, Bedő Albert középiskola, erdészeti szakiskola).

Fotópályázat

I. korcsoport (középiskola): 1. Gordán Andrea (Szeged, Széchenyi István gimnázium és SZKI); 2. Kiss Edina (Hódmezővásárhely, Bethlen Gábor református gimnázium); 3. Égető Ádám – Id. 9. o. (Szeged, Radnóti Miklós gimnázium); Különdíj: Dobi Gabriella (Radnóti Miklós Gimnázium, Szeged).

II. korcsoport (felőtt): 1. Harcsár Zoltán tanár (Szeged, Radnóti Miklós gimn.).

III. korcsoport (általános iskola): 1. Bencsik Bence (Szarvas, Benka Gyula

evangélikus iskola); 2. Függe Nóra (Szeged, SZTE-JGYPK Gyakorló Általános Iskola);; Közönségszavak: Fiala Károly, Szeged.

Középen: Kiss Edina fotója (középiskola, 2. díj), alul: talán életük első díját veszik át a kicsik

Alsó-Tisza Vidékért Emlékérem

Az Atikövizig központjában a Vásárhelyi Pál terem volt a helyszíne az Alsó-Tisza Vidékért Emlékérem átadásának, valamint az 1879. évi szegedi nagy árvíz 129. évfordulója ünnepi megemlékezésének. Dr. Dobi László igazgató köszöntötte dr. Szentgyörgyi Pált, Szeged alpolgármesterét, az ünnepség díszvendégét. Rövid beszédében az 1879. évi árvíz tanulságai nyomán az árvízi veszélyeztetettség kérdésének aktualitását, az árvízi biztonság növelésének fontosságát hangsúlyozta. Fiala Károly, a Vízügytőfejlesztési Osztály munkatársa kapta idén a megtisztelő felkérést, hogy az 1879. évi szegedi nagy árvíz évfordulója alkalmából ünnepi előadást tartsa meg. (Alsó képvünyön)

Fiatal geológus kollégánk igen szokatlan, ámde érdekes aspektusból mutatta be a Tisza fejlődését, és a folyó kapcsolatát Szeged városával. Az igen messzi történelmi múltból kiinduló, színvonalas előadás végkifejletként eljutottunk az 1879. március 12-i petresi gátszakadásig, majd Szeged elöntésének pillanatáig. Az előadás rendkívül érdekes, informatív és látványos volt.

Ezután adták át az Alsó-Tisza Vidékért emléklapokat és az elismerő okleveleket. Idén három kolléga kapta meg ezt a számunkra nagyon fontos kitüntetést. Az elismerés különleges értékét az adja, hogy a javaslatétel és a kiválasztás is a közvet-

len munkatársak lehetősége. A kitüntetés a magas színvonalú szakmai munka mellett az emberi értékek elismerése is. 2008-ban az emléklapokat Fehér Józsefné, Lázár Miklós és Bárkányi István kapta. (Fent)

Az ünnepség a Szózat meghallgatásával ért véget, majd a meghívott vendégek állófogadáson vettek részt.

A Közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv. 77. §-a valamint az igazgatóság 1995. évi Kollektív Szerződésének 35. pontja alapján (Alapító Okirat) a vízügyi szolgálatban tartósan kiemelkedő teljesítményt nyújtó dolgozók elismerésére igazgatóságunkon az Alsó-Tisza Vidékért kitüntetés nyújt lehetőséget, melyet évente maximum négyen kaphatnak meg. A kitüntetés-adományozásra írásbeli javaslatot te-

het az igazgatóság bármely dolgozója, az adományozásról a dolgozók 10 tagú kuratóriuma dönt.

Az alapítás évétől (1995) számítva 2008-ban 14. alkalommal részesülnek a kollégák ebben az elismerésben. Eddig 44-en vehettek át a kitüntetést. Idén 12 jelölt közül titkos szavazással választották ki azt a három munkatársat, aki megkapja az elismerést.

Bárkányi István **Szegedi Szakasz mérnökség,** **gátör**

1977-ben helyezkedett el igazgatóságunknál gátorként a Percsorai gátörjárásban. Egy éven belül sikeresen elvégezte a gát- és csatornaóri tanfolyamot, majd a motorfűrészes- és fűkasza-kezelői, kishajó vezetői, szivattyútelepi gépkezelői szaktanfolyamokat is. Szaktudását a gyakorlatban is kiválóan alkalmazza. Az elmúlt 30 évben számtalan ár- és belvízvédekezésben vett részt, nemcsak saját örfjárásában, hanem más igazgatóságokon is, így a nyíregyházi, gyulai és a bajai igazgatóságokon.

Három alkalommal kapott Árvízi Emlékérmeket példamutató munkájáért – a Tiszán (2000, 2006) és a Dunán (2002).

Vezetőivel, közvetlen kollégáival kapcsolata példás, elsősorban szerénység és nagyfokú szakmaszeretet jellemzi.

Lázár Miklós **hidrológus, a Vízirajzi és** **Környezetértékelési Osztály** **osztályvezető helyettese**

1980-ban kezdte vízügyi szolgálatát. 1980–1985 között a Körös-vidéki Vízügyi

Bórtartalmú rétegvizek a Dél-Alföldön

Az Atikövízig működési területén a minőségi vízellátás felszín alatti vizekből, főleg rétegvizekből történik. A földtanilag többnyire védett helyzetű porózus tárolókból (jégkorszaki folyóvízi üledékekből) feltárt rétegvizek minőségét a tárolók geokémiai és hidrodinamikai viszonyai határozzák meg, természetesen számolva az időtényezővel is.

Az ivóvizek minőségére vonatkozó korábbi hazai szabályozások (MSZ 448, MSZ 450) szerint a terület nagy részén közműves vízellátásra megfelelő rétegvizekkel találkozunk, vízkezelést csak kevés esetben kellett alkalmazni. Ez az állapot azonban – a kevésbé szigorú vízminőségi szabályozáson túlmenően – annak volt köszönhető, hogy a vízminőségi vizsgálatok akkoriban csak a legszükségesebbnek ítélt néhány vízkémiai komponensre terjedtek ki.

Az 1980-as évek óta egyre részletesebbé váló vizsgálatok az ivóvízellátásra használt rétegvizekben számos olyan kémiai összetevőt találtak, amelyek az egészségre káros mennyiségben fordulnak elő. Az első időben a rétegvizek arzén tartalmának megismerése és eltávolítása képezte a fő feladatot. A 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet megjelenését követően súlyosbodott a helyzet, mert részint a határértékek szigorodtak (pl. arzén esetében 50 µg/l-ről 10 µg/l-re), másrészt újabb vízkémiai összetevők (pl. bór, jód, fluorid stb.) kerültek a látókörbe. Most közülük a rétegvizek bórtartalmának problémakörét tárgyalom.

A bór a periódusos rendszer egyik kémiai eleme, vegyjele B, a fémek közé tartozik. Három vegyértékű, két allotróp módosulata létezik: sötétszürke fémfényű kristály és barnásfekete porként ismeretes amorf bór. Kémiai kimutatása nem egyszerű, ritka elem. Legfontosabb endogén ásványa a turmalin, exogén ásványai a bórax, boracit, borokalcit, utóbbiak viszonylag gyakoribbak. Természetben leggyakrabban a borátok formájában jelenik meg, amelyek vízben könnyen oldódnak. A vízben bórsav és borát formájában fordul elő, arányukat a víz pH-tartalma határozza meg. A bór vízoldékonysága miatt metamorfózis és mállás során könnyen távozik a kőzetekből.

A WHO adatai szerint a bóros vizek (és élelmiszerek) fogyasztása a fiatal szervezet fejlődésére káros hatást gyakorol, kísérleti emlős állatok esetében a hím állatok szaporító szervein – elsősorban a heréken – jelentkeztek toxikus hatások. A WHO által megállapított határérték 0,5 mg/l, amely az emberre való alkalmazhatóság bizonytalanságai miatt ezerszeres biztonsági tényezőt tartalmaz.

Az EU 98/83/EK jelzetű Ivóvíz Minőségi Irányelvének nyomán kiadott 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet 1,0 mg/l-ben szabja meg a bórtartalom megengedhető mértékét (átmeneti határérték az érintett településeken 5 mg/l).

A felszín alatti vizek bórtartalma egyértelműen rétegeredetű, az ivóvízellátásra használatos vizekben nem, vagy csak igen kis mennyiségben fordul elő. Az országos

viszonylatban helyes fenti megállapítás az Alföldre, különösen a Tiszántúlra csak részben igaz. Az Atikövízig működési területén, Csongrád és Békés megye találkozásánál lévő települések vízműkútjainak vizei az ivóvízes határértéket meghaladó mennyiségű bórt tartalmaznak.

Igazgatóságunk működési területén a fentiekben hivatkozott kormányrendelet 6-os számú melléklete 1,0 mg/l koncentrációnál nagyobb bórtartalmú ivóvízellátást említ a következő településeknél: Tótkomlós, Ambrózfalva, Csanádalbertyi, Fábiánsebestyén, Kövegy, Makó-Rákos, Nagyér, Nagylak, Nagytóke, Pitvaros, Kunszentmárton és Öcsöd. (Az ÁNTSZ nyilvántartása szerint Magyarországon 53 település ivóvizében fordul elő káros mennyiségben bór, az érintett lakosok száma meghaladja a 113 ezret).

A jelenlegi ismereteink szerint a bór az ivóvízből gazdaságosan nem távolítható el, tehát előfordulási helyén az ivóvízbeszerzés esetlegesen vízkezeléssel (hígítással), vagy annak eredménytelensége esetén csak új, megfelelő minőségű vizet szolgáltatató vízbázis bevonásával oldható meg. Ez a súlyos gazdasági következményekkel járó probléma adja meg a bórtartalmú vizek jelentőségét, ugyanis egymagában megakadályozhatja a helyi vízbázisok igénybevételét. Az ivóvizek minőségének javítására kormányzati célprogram indult, amely orvosolni fogja – többek között – a felsorolt települések ivóvízminőségi gondjait is.

Dr. Török József

Alsó-Tisza Vidékért Emlékérem

(Folytatás az előző oldalról)

Igazgatóságon dolgozott, majd az Atikövízhez került.

Néhány hónapig a Vízgazdálkodási Osztályon informatikával foglalkozott, majd a hidrológia felé fordult az érdeklődése. Azóta a Tisza-völgyi előrejelzések egyik meghatározó egyénisége, ő jelenti az Atikövízig hidrológiai tevékenységében az állandóságot. Az Alsó-Tisza vízjárásának egyik legjobb ismerője. Ezt a tudását széles szakmai körben elismerik.

Árvízvédekezéskor az Atikövízig védekezési stratégiája az ő előrejelzéseire épül, munkája, döntései hatalmas felelősséget jelentenek. Ennek ellenére nem szokta fel-

venni az árvíz idején szokásos harctéri agresszivitást.

Derűs nyugalma a vízrajz közösségére is jó hatással van. A vízügyi dolgozók között közszeretnek örvend.

Jelenleg az adatfeldolgozások és az árvízi hidrológia felelőse. Nagy érdemeket szerzett az ISO MIR eljárásainak kidolgozásában.

Eddigi kitüntetései: Vizek kártételei elleni védekezésért Érdemérem (ezüst), Árvízvédekezésért Érdemérem (ezüst, 2006).

Fehér Józsefné Ica Titkárság

1978. október 21-én került igazgatóságunkhoz, mint gép- és gyorsíró a Tervgazdasági és Beruházási Osztályra.

1982 januárjától ügyviteli dolgozóként látta el feladatát a Mezőgazdasági és Vízhasznosítási, a későbbi Vízrendezési, Vízhasznosítási és Társulati Osztályon.

A szakágazati osztályokon végzett precíz munkája alapján 1984. április 1-től áthelyezték az igazgatói titkárság állományába. Munkáját megbízhatóan, pontosan, magas színvonalon végzi. Rendszeresen vállal túlmunkát az igazgatóság érdekében, valamint hazai és nemzetközi rendezvények szervezésében is aktív szerepet vállal. Az igazgatóság védelmi szervezeti beosztásában a kezdetektől szerepel, jelenleg a Központi Ügyelet leíró részlegének tagja.

Fiatalon az ifjúsági mozgalomban vállalt szervező szerepet, több évtizede a Szegeci Vízügyi Sportegyesület tagja, a Vízügyi SE elnökségének tagja, az SE gazdasági vezetője.

Jó munkája elismerésül Kiváló Dolgozó kitüntetésben részesült 1987-ben. A vízügyi szolgálatban eltöltött 30 év alatt végig megbecsülés kísérte. Kiegyensúlyozott személyiség, két leánygyermek édesanyja.

P. H. Zs.–N. N.

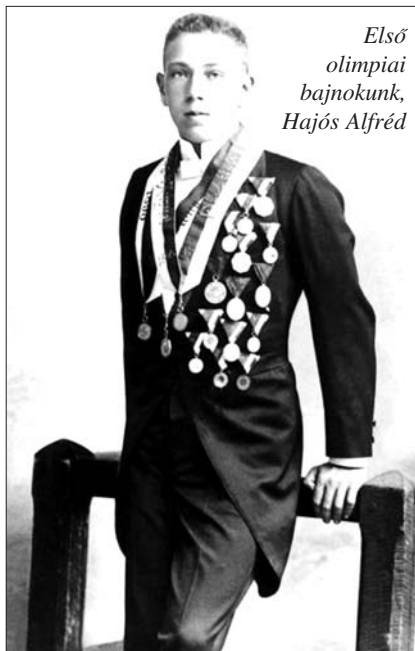
Magyarország – sportnagyhatalom

Félreértés ne essék, a címbeli megállapítás nem tőlem származik, még csak nem is magyar embertől, hanem a nemzetközi konfliktusokban pártatlanságát és 1814 óta semlegességét megőrző, a békés megoldásokat elősegítő Svédország egykori trónörökösétől.

Magyarország sportnagyhatalom – e kijelentéssel indokolta röviden az elnöklő svéd trónörökös az első világháború után, 1922-ben a Nemzetközi Olimpiai Bizottság stockholmi ülésén az akkori Csehszlovákia képviselőjének ama kifogásolására adott válaszában, hogy Magyarországnak a Nemzetközi Olimpiai Bizottságnak két tagja van, noha ez csak a nagyhatalmak előjoga.

Nekünk, magyaroknak, akik az 1920-as békeszerződésnek nevezett békediktátumban területünk kétharmadát elvesztettük, Trianon után két évvel jólesett a kiállítás mellettünk, és ma is hálásak vagyunk érte a zömében evangélikus Svédországnak.

A trónörökös nyilván tudta azt, amit az akkori csehszlovák képviselő nem, hogy Magyarország alapító tagja volt – az 1944-ben elhunyt Kemény Ferenc személyében – a Nemzetközi Olimpiai Bizottságnak. Kemény Ferenc 1860-ban Nagybecskerekben született, a Budapesti Tudományegyetemen matematikából és fizikából tanári oklevelet szerzett, utána a párizsi Sorbonne Egyetemen francia és német nyelvből is oklevelet kapott. Itt ismerkedett meg

Első olimpiai bajnokunk, Hajós Alfréd

és kötött barátságot Pierre de Coubertin báróval. Az ő meghívására vett részt 1894. június 23-án azon a nyolc napos párizsi értekezleten, amin határozatilag, egyhangúlag elfogadták a meghívott képviselők de Coubertin javaslatát az olimpiai játékok felújítására.

Indítványára megalakították a Nemzetközi Olimpiai Bizottságot két francia (E. Callot, P. de Coubertin), két brit (Lord Amphyll, C. Herbert), egy svéd (G. Ba-

lek), egy amerikai (W. M. Sloane), két olasz (Lucchesi Palli, D'Andria Carafa) egy orosz (Butovszkij), egy belga (M. Bousies), egy cseh (J. Guth-Jarkovsky), egy görög (D. Vikelasz), egy argentin (J. B. Zubiaur), egy újzélandi (L. A. Cuff), egy magyar (Kemény Ferenc) taggal, akikhez az 1895-ben választott német tag (W. Gebhardt) is csatlakozott, őt szintén alapító tagnak tekintették.

A bizottság első elnöke a görög Demetriosz Vikelasz lett, de Coubertin a titkári teendőket látta el, s 1894 nyarán Athént bízta meg az első újkori Olimpiai Játékok rendezésével.

Az akkori görög kormány anyagi nehézségekre hivatkozva azonban a lemondást fontolgatta. Ekkor sietett de Coubertin segítségére Kemény Ferenc, aki a budapesti milleniumi ünnepségekkel összeköthetően a magyar fővárost hozta szóba. Ezt viszont az akkori magyar vallás- és közoktatási miniszter utasította el azzal az indoklással, hogy nem rendelkezünk kellő tapasztalattal és elégséges anyagiakkal. Időközben a görög kormány bukása miatt, valamint a sikeres társadalmi gyűjtéssel megteremtett anyagi alappal Athén mégis vállalta, hogy 1896-ban megrendezi az első újkori Olimpiai Játékokat.

Mai megítélés szerint már nem kétséges az Olimpiai Játékok megrendezésével járó erkölcsi, szellemi és – gazdaságos megrendezése esetén – anyagi előny. A XIX. sz. végén azonban ez még nem volt ilyen egyértelmű. A svéd trónörökös minden bizonnyal azt is tudta, hogy az 1922-ig megtartott hat olimpiai játék (1896, Athén, 1900, Párizs, 1904, St. Louis, 1908, London, 1912, Stockholm, 1920, Antwerpen) közül az első öt mindegyikén nemcsak részt vett Magyarország, hanem arany-, ezüst-, bronzérmeket is szerzett, és a megszerzett érmek szerint a résztvevő nemzetek nem hivatalos sorrendjében Athénban a 6. (2-1-2), Párizsban a 7. (1-2-2), St. Louisban az 5. (2-1-1), Londonban a 7. (3-4-1), Stockholmban pedig a 8. (3-2-3) lett. Az 1920. évi antwerpeni olimpiai játékokon csak azért nem szereztünk semmilyen érmet, mert az I. világháború vesztes országait erre nem hívták meg, a békét megtestesítő olimpiai eszmét megcáfolva. (Az ókorban a harcban álló egyes görög államok az olimpiai játékok idejére az ellenségeskedést felfüggesztették – békésen, sportversenyeken vetélkedtek.)

Festő Szabó László
gyémántokleveles erdőmérnök,
sporttörténész (róla ld. köv. oldal)

A képen a Maty-éri pálya, ahol több olimpiai érmeünk készülődik Pekingre

Vendégségben a szabadkaiak

A Nemzeti Civil Alap támogatásával decemberben szegedi polgárok 26 tagú csoportja Szabadkára látogatott. A Szegedi Közéleti Kávéházi Estek Alapítvány és a Szabadkai Történelmi Levéltár közös projektjében (melyre a „Dugonics András” Horvát–Magyar Kulturális Egyesület támogatásával került sor), lehetőség nyílt viszontlátogatásra is, amikor a szabadkai polgárok a levéltár és a múzeum szervezésében Szegedre látogattak.

A viszontlátás pillanata február 22-én vált esedékessé. Nagy volt a megkönnyebülés, amikor dr. Dobi László, az Atikóvízig igazgatója rendelkezésünkre bocsátotta a Vízügyi emlékhelyet. (Én múzeumnak mondom és helytálló is a meghatározás.)

Mindig izgalommal tölt el bennünket a vendégvárás: a busz nem érkezett időben. Déli szomszédainktól immáron egy egész schengeni határ választ el bennünket, a késésnek mégis szubjektív oka van, egy söfőr. Nem egyszerű a szegedi forgalom, főleg nem annak, aki nem szokta a péntek 15 óráat.

A levéltárban dr. Blazovics igazgató köszöntötte a vendégeket. Bár számára nem is volt mindenki vendég. Dr. Mackovic Stevannal, a Szabadkai Történelmi Levéltár igazgatójával már jól ismerik egymást. Mégis nagy figyelemmel hallgatták a történelmi múltat dicséző, következetesen megfogalmazott mondatokat. „Nekünk közös a múltunk, a jövőnknek is közösnek kell lennie” – mondta és a 14 órás találkáját 16 órára csúsztatta el. Mert a programban a levéltári anyagok 18 ezer folyómétere következett.

A Móra Ferenc Múzeum is nagy kihívás a Szegedre látogatók számára. Mikor szóba került, hogy nem ez az utolsó múzeum, amit láttak a nap folyamán, mindenki érdeklődve várta az újabb látogatást.

Este hattól az „Adria színei”-vel Kelcs László festőművész kiállításának megnyitójára, víz és tenger következett. A Magyarországi Horvát Szövetség elnökének, Osztrogonác Józsefnek a megnyitójára több oldalról megközelíti a vizet. Mint szelidet és vadat, mint sekélyt és mélyet, tisztát és zavarost, melynek minden formája életünk része.

Esteledett, amikor a busz felkapaszkodott a Belvárosi hídfőnél. Néhány perc

után a Szövetség utca végén megállt és a februári sötétségbe borult valamikori gátórház fénye rendet bont. Mindenki meglepődve nézte: ez nem egy belvárosi vendéglő, nem étterem és nem kocsmá!

Egy emlékhely, ami emlékeztet arra, amikor víz volt mindenhol, ahol szükség reá nem volt. Talán mégis ez a hely hagyta a legmélyebb benyomást a vendégeinkben. A múzeum látványa és János kollégánk várai beolták magukat mindenki szívébe.

Ezúton szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik átélhetővé tették ezt a egyszerű élményt.

Marjanovic Dusán

Festő Szabó László előző oldali cikkéhez kapcsolódva röviden bemutatjuk a szerző életútját és munkásságát.

Összeállította: Nagyszöllősi Nóra

Festő Szabó László 1920. március 22-én Telkiben született. Érettségi vizsgáját 1938-ban a budapesti II. kerületi Mátyás Király Állami Gimnáziumban tette le. Az érettségi megszerzése után erdő- és természetszeretete miatt a Magyar Királyi József Nádor Műszaki- és Gazdaságtudományi Egyetem Soproni Bányá-, Kohó és Erdőmérnöki Karának erdőmérnöki osztályára iratkozott be. Egyetemi tanulmányainak befejeztével, az oklevél megszerzése után, 1942 novemberében meg is kapta kinevezését az Államerdőszethez – kérésére – Erdélyben.

Az akkori csíkszeredai Magyar Királyi Erdőigazgatóságnál kezdte meg munká-

ját, mint magyar királyi segéderdőmérnök. Munkakörébe tartozott a fahasználati engedélyek kiadása helyszínelés alapján, erdőbirtokossági és egyéb közületi létesítmények évi vágásterületeinek kijelölése, valamint erdőszethatósági tevékenységek.

Erdélyi tartózkodása után, a háborút követően, Kaposváron az Erdőigazgatóságnál kezdett dolgozni, ahol előbb a földreform erdőszeti részének végrehajtásában működött közre, majd a síkvidéki barcsi, utána a hegyvidéki füzérkomlói erdőgondnokságot vezette, majd erdőrendezői szolgálatban tevékenykedett.

Baranyai származású lévén, 1953 januárjától részt vett a Pécsi Geodéziai és Térképészeti Vállalat megalapításában, majd 1968. július 15-én átkerült a szegedi Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatósághoz. 1982. április 1-én az igazgatóság-

tól ment nyugdíjba, de mint szaktanácsadó, még 1988-ig dolgozott. Szakmai tevékenységéért 1960-ban az MTESZ elnökségének elismerő sorait, 1961-ben „A térképészet kiváló dolgozója” oklevelet vehette át.

Szakirodalmi tevékenysége főként a geodézia területére terjedt ki. Eredményes szakmai munkájáért a szegedi igazgatóságtól „Kiváló Dolgozó” kitüntetést vehetett át. Az 1970-es nagy Tisza-völgyi árvíz védekezésénél tanúsított helytállásáért államtitkári dicséret elismerést kapott.

Arany díszoklevelét 1992-ben Sopronban, az Erdészeti és Faipari Egyetemen, gyémánt díszoklevelét 2002-ben, szintén Sopronban, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának tanvényítőján vette át, vas díszoklevelét 2007. szeptember 12-én állította ki a Nyugat-Magyarországi Egyetem.

Ki volt Rapaics Radó?

**Igazgatóságunk szegedi székházának falán – egy nagy mészkőtáblába helyezve – régóta ott van egy bajszos férfit ábrázoló, bronz dombormű, alatta a következő felirattal:
RAPAICS RADÓ 1848–1907.**

A Földművelésügyi Minisztérium Vízügyi Főosztályának két évtizeden át vezetője volt. Kimagasló érdemeket szerzett az árvízvédelem fejlesztésében és a hazai folyók szabályozásában.

E dombormű előtt az 1950-as évek közepe óta legalább harmincezerszer elmentem, sokszor ránéztem, néha el is olvastam az aláírt szöveget, aminél szerettem volna többet is tudni, de az újabb keletű lexikonokban és vízügytörténeti munkákban Rapaics Radóról alig-alig találtam valamilyen információt. Így nem meglepő, hogy a mai vízügyi társadalom nagyon keveset tud róla, sokan még a nevét sem hallották. Most, száz évvel Rapaics Radó halála után, talán illő róla megemlékezni, életéről és munkásságáról – némi kutatógatás után – egy-két szót szólni.

Ruhwerthi Rapaics Radó 1848. március 13-án Szegeden született. Középiskolai tanulmányait Egerben végezte, innen Pestre ment jogot tanulni. Jogi vizsgáit a győri jogakadémián tette le. Állami szolgálatát 1870 őszén kezdte meg a Közmunka- és Közlekedésügyi Minisztériumban. 1876-tól a vízi ügyek osztályán dolgozott. Az 1881. évi rendkívüli Tisza-völgyi árvíznél Csongrád város és vidékének védelmét vezette.

Itteni működésének elismeréseként osztálytanácsosi címet és rangot kapott. 1882-ben valóságos osztálytanácsossá nevezték ki, s a tiszai ügyosztály vezetésével bízták meg. Ugyanebben az esztendőben a Tisza-völgyi Társulat központi bizottságának is tagja lett. Ebben a minőségében részt vett a Tisza-völgy rendezését szolgáló nagy munkálatokban. Jelentékeny része volt a Tiszának és mellékfolyóinak szabályozásáról szóló 1884. XIV. törvénycikk megalkotásában, mely a társulatok igazgatási szervezetét is megfelelően rendezte.

Rapaics nagy szerepet játszott az 1885. évi XXIII. tc., a vízjogi törvény végrehajtásában, a vízügyi jogszabályok kidolgozásában. 1887-ben – már mint miniszteri tanácsost – a vízi ügyek főosztályának élére állították. Műszaki ügyekben kevésbé volt járatos, de ezek megoldásában is részt vett, pl. az 1888. évi dunai árvíznél a felső-dunai problémák tisztázására kiküldött bizottságot ő vezette. 1889-ben a vízügyi szolgálat átszervezése kapcsán Rapaics Radó az újonnan alakult Földművelésügyi Miniszté-

**Rapaics Radó bronz domborműve a vízügyi igazgatóság székházának homlokzatán (Szeged, Stefánia 4.).
Tripolszky Imre felvétele**

riumhoz került, ahol a vízügyekkel foglalkozó V. főosztály vezetője lett.

Hozzá tartoztak a vízszabályozás és az ármentesítés feladatai, a vízrajzi tevékenység, továbbá a kulturmérnöki és a vízjogi ügyek is. A főosztály egyik legfontosabb feladata a már említett vízjogi törvény végrehajtása volt, s ebben Rapaics személy szerint is komoly munkát végzett. Véleménye nemcsak a kormánynál volt irányadó, hanem a társulatok kuszált viszonyainak rendezésében, az érdekellentétek kiegyenlítésében stb.

Árvizek alkalmával ő volt a minisztérium vezérkari főnöke, így az 1895. évi rendkívüli tiszai árvízvédekezésnél is, amelynek sikeres befejezése után – állami szolgálatának 25 éves jubileuma alkalmából – a Szent István Rend kiskeresztjét kapta. Már hosszabb ideje államtitkári teendőket is végzett, amikor 1904-ben a minisztérium második államtitkárává nevezték ki.

Rapaics Radó 1907. május 31-én, 59 éves korában hunyt el budapesti lakásán. Hamvai Szegeden, a Belvárosi temetőben nyugszanak. Emlékének megörökítésére Szegeden, a Stefánián (a régi Hungária szálló közelében) 1912-ben emlékoszlopot állítottak. Az ezen volt felirat szerint a 90. számú tiszai átvágás (a gyálai) az ő nevére nyerte. Tudunk arról is (Ördögh Józsefnek Csongrád árvízvédelméről írt tanulmányából) hogy Csongrádon a rakpart egy szakasza róla volt elnevezve. Az említett szegedi emlékoszlopot a II. világháború után, a Stefánia átrendezésekor lebontották, a rajta lévő bronz domborművet az 1950-es években helyezték el mai helyére.

Az emlékoszlop korabeli fényképét és a Rapaics Radó életút ezen vázlatához felhasznált irodalom jegyzékét a Hidrológiai Tájékoztató 2007. évi számában megjelent emlékezés tartalmazza.

Dr. Pálfi Imre

Búcsú Kiss Imrétől

Hír: Kiss Imre 66 éves korában, 2008. február 10-én elhunyt.

Negyvenhat évvel ezelőtt egy vidám fiatalember munkára jelentkezett a Szegedi Szakmérnökség akkori vezetőjénél, Kardos Imrénél. Ez a fiatalember nem más, mint Kiss Imre, aki 1962. január 1-én lépett igazgatóságunk állományába. Betanított munkásként kezdte vizes pályafutását, majd elvégezte az OVH művezetői tanfolyamát, a Vízügyi Szakközépiskolát, és Baján területi vizsgázóképzési technikus minősítést szerzett, így építészeti feladatokkal bízták meg.

1979-től egy újabb tanfolyam sikeres elvégzését követően a Szegedi Szakmérnökség munkavédelmi technikus. A 80-as évek elején Magyar Péter nyugdíjazását követően Imrét a Szegedi Szakmérnökség belvízvédelmi ügyintézőjének nevezték ki.

Vidámsága, derülátása, optimizmusa elkísérte gyerekkorától az élete végéig. Számtalan történet, anekdota fűződik nevéhez, főleg a már gyerekkorban rá ragasztott Prücsi, Prücsike névhez, hisz' voltak emberek, kollégák és idegenek is, kik ezen a néven tudták, kiről van szó, de ha Kiss Imrét kellett keresniük, akkor elbizonytalanodtak. Ő maga is szívesen keresztelte el az embereket, sőt, még tárgyakat is. Így lett Tölgyessy Elemér „Nagyműveltségű”, míg Eperjesiné Rózsika „Klotild”, valamint Gera Misi „Tábornok” és így született meg az egyik útitámlán a „ZSIGULA” márkájú gépkocsi a Zsiguli és a Lada keverékéből. És ez így volt „gromek”.

Számtalan ár- és belvízvédekezésben vett részt, mint beosztott műszaki, majd később, mint felelős vezető. Hosszú évekig a 11.01. belvízvédelmi szakasz védelemvezetőjeként kiemelkedő szakmai tudásával és több mint negyven éves szakmai tapasztalatával irányította a védekezési munkákat. Legutolsó védekezésén, 2006-ban már tényleges nyugdíjasként, de mégis fiatalos hévvel vetette magát a munkába, személyesen mutatva példát a fiataloknak.

Számos szakmai elismerés, kitüntetés birtokosa volt: háromszor kapott „Kiváló Dolgozó” címet, kétszer Arvízvédelmi Munkáért főigazgatói és miniszteri elismerést, a gyűjteményében volt még Miniszteri Oklevél az ópusztaszeri emlépark fejlesztéséért, Széchenyi Emlékérem, Alsó-Tisza Vidékért Emlékérem, Szeged Városért Emlékérem. Imrétől még életében elneveztünk egy vízkormányzásra alkalmas műtárgyat.

Most végső búcsút veszünk Tőled, elszoruló szívvel fogadjuk, hogy emléked nem csak a sárguló fotókon, videófilmeken, de lelkiünk legmélyén, életünk végéig megőrizzük. Isten veled, Prücsike!

Jenei Gábor

Háborús lövedéket robbantottak

2008 elején gépészeink a hideg időjárásra, no és a pénztelen-ségre tekintettel, kézzel kezdtek hozzá egy-két belvízcsatornán a már fákká cseperedett cserjék kivágásához. Ezzel a szakaszmér-nökség és dolgozóink is jól járnak. A szakaszmérnökség azért, mert a kotrópálya járhatóvá válik, a gépészek azért, mert azt a ke-vés hasznosítható faanyagot, melyet kivágnak, térítés ellenében hazavihetik tüzelőnek.

Az egyik gépész csapat (Erdős László, Hegedűs Csaba és He-gedűs László) a Kopáncs–Kistisza-i főcsatornán vágta ki a cserjét. A hasznosítható, 6-8 cm-nél vastagabb ágakat kocsijukra dobál-ták fel, hogy hazaszállítsák, a vékony gallyakat pedig kazalba rakták, hogy majd délben meggyújtva, e tűznél sütik meg a sza-lonnájukat és melegítik fel elgémberedett ujjukat.

A cserjézés közben egyszer csak Hegedűs Csaba bakancsa megakadt a rézsűn valami kemény, fémes tárgyba, mely kiállt a földből. Rugdosni kezdte. Vajon mi lehet az? Egy pillanat múlva „megállt benne az ütő”, mikor észbekapott, hogy az a valami akár akna vagy lövedék is lehet.

Azonnal felhívtak telefonon, hogy mi legyen a számukra isme-retlen tárggyal, amit úgy sejtettek, hogy valami háborús lövedék lehet. A mérete kb. 30 cm hosszú és 8-10 cm átmérőjű. A lövedék megsemmisítése érdekében segítséget kértem a Vízkárelhárítási Osztálytól.

A gépezet beindult.

A rendőrség fél órán belül a helyszínre érkezett, megállapítot-ták, hogy egy lövedék. Körbekerítették, és értesítették a tűzszeré-szeket. A Budapestről érkezett tűzszerészek már a kora délutáni órákban a megtalálás helyszínétől egy-kétszáz méterre, egy me-liorációs csatorna rézsűjén felrobbantották. Eredetileg a homok-bányába akartak elszállítani, de a lövedék annyira korrodált volt, hogy biztonsági okokból a tűzszerészek parancsnoka a helyszíni megsemmisítés mellett döntött.

A felrobbantott 10,5 mm-es, II. világháborús lövedék után egy 2-2,5 m széles és 1,5 m mély kráter keletkezett a csatorna rézsű-jén.

Ennyi a történet, mely néhány perccel 9 óra előtt kezdődött és 15 órakor így, hepienddel végződött. Gondolni sem merünk arra, hogy mi lett volna, ha... Mindenki (rendőr, tűzszerész, vízügyes) tette a dolgát. Szakszerűen és gyorsan. Köszönet érte.

Reichardt István kopáncsi csatornaőr utólag elmesélte, hogy a 70-es években a csatornán, depóniarende-zést követően négy hasonló lövedéket talált, melyeket egy zsákba rakva, kerékpárján behozott Vásárhelyre a laktanyába megmutatni. Azóta is tudja,

hogy nem volt jó ötlet, hiszen bármelyik pillanatban felrobban-hatott volna, azon túlmenően, hogy nagyon leteremtették a katoná-ságnál.

A közeli tanyán 1938 óta lakó bácsi elmesélte, hogy ebben a térségben, a „Farki réten” 1944-ben a németek és a hazai munka-szolgálatosok lövészárkokat ástak a Tisza-hídnak a szovjet had-sereggel szembeni „védelmében”.

A háború után ládászámra hordták el a területről a fel nem rob-bant aknákat, lövedékeket, de úgy látszik, nem sikerült mindet fellelni, ezért fordulhatott elő, hogy még mindig kísért bennünket a múlt. De vajon meddig? Elképzelhető hogy még mindig „kuk-sol” a csatorna rézsűjében ilyen vagy hasonló lövedék?

Kemény Lászlóné

A középiskolások fotópályázatának 3. helyezett alkotása, Égető Ádám felvétele

A feladat: műtárgy-diagnosztika

2006 júliusában kezdődött a történet, amikor átkerültem a Vízügyi Múzeumból a csatornavizsgáló kocsira, aminek működéséről, kezeléséről akkor még nem tudtam semmit. Visszatekintve már tudom, a legjobb dolog volt, hogy elvállaltam ezt a munkát és részesévé váltam annak, hogy ma már Magyarországon egyedülálló méréseket és jegyzőkönyveket készítünk.

De az, hogy idáig eljutottunk, sok embernek köszönhető. Kérem, engedjétek meg, hogy felsoroljam, akik a kis műtárgy-diagnosztikai csapatnak – kisebb-nagyobb részt vállalva a munkában –, segítettek és segítenek: Temesvári Mihály, Marsovszki Gergely, Bába János, Sári Csaba, Vidács Edit, Pusztai Zsolt, Szombati Csaba, Marjanovic Dusán és Bodó László.

Tekintsük át a kamerás kocsit történetét az Atikővizighez érkezésétől napjainkig.

2006 júliusa. Ekkor ismertem meg a mérések irányításával megbízott Marsovszki Gergelyt, aki már a kezdetektől fogva minden segítséget megadott, hogy a műszer-kocsit minél hatékonyabban ki tudjuk használni, és ez a támogatás nagyban hozzájárult a ma felmutatható eredményekhez. A mérőkocsit akkor láttam először, amikor Csűrös Krisztián kollégám bemutatót tartott, ő Németországban részt vett egy oktatáson és megmutatta, melyik berendezés és kapcsoló mire használható.

Ezután kezdődött volna a mérőeszköz működtetése, de a rendszer nem akart beindulni. A szervizelés után sem derült fény a hibára, de végül a berendezés csak elkezdett működni. Jöttek bemutatók, próbamérések a telepen, de egy újabb problémával kellett szembenéznünk. A program, ami kezeli és elemzi a mérési adatokat, nem működött megfelelően. Végül a probléma megoldása Pusztai Zsolt és Szombati Csaba segítségével sikerült.

2006. augusztus 31. Az aradi, marosvásárhelyi vízügyi igazgatóságnak, az AN „Apele Romane” Directia Apelor Mures Tg. Muresnek tartottunk bemutatót, ami jól sikerült, és így 2007 májusában megismertük.

2006-ban a Holt-tiszai szivattyútelep mérését végeztük el, de jött megint az ismeretlen hiba, amitől a rendszer nem akart beindulni. Irány a gyártó, Németország – Kepten, Lábdí Jenővel. Megérkezésünkkor a berendezés működött, de azért a biztonsági kapcsolót kicserélték, persze a német szervizések sem tudták megmondani, hogy ez lehetett-e a probléma forrása. A szervizeléssel párhuzamosan a napunk a program kezelésével és a berendezések ismer-

tetésével telt. Ezután visszautaztunk Szegedre. A mérések folytatódtak, de megint csődöt mondott a rendszer. Ekkor a budapesti szerviz vezetőjével lépésről lépésre átvettük a berendezés üzembe helyezését, hogy felfedezzük a hiba okát.

Megegyeztünk, hogy a mérések során miket ellenőrizzünk, hogy leszűkítsük a hiba forrását. S végül meglett a hiba: egy kis vezeték, amit forrasztással rögzítettek egy panelhoz. Elengedte a rögzítés, de a sok vezeték nyomása miatt néha hozzáért a panelhoz, ekkor a biztonsági rendszer engedte a méréseket, amikor nem ért hozzá a panelhoz, akkor letiltott. A probléma elhárítása óta a berendezés tökéletesen működik.

Ezt követően a Vesszősi szivattyútelep, az Algyői szivárgó állapotfelmérése történt, ahol már nem csak a mérőberendezés kezelésének megismerése volt az egyetlen feladat, hanem egy professzionális jegyzőkönyv elkészítésének az ötlete is szerepet kapott. Bodó László kollégával folytatott beszélgetésnek köszönhetően kezdtünk el dolgozni az AutoCad-dal, amely programmal az igazgatóság kezelésében lévő műtárgyak digitalizálását kezdtük el. Ez jelenleg is tart Molnár Róbert kolléga segítségével. E munkák közben jött az ötlet, hogy a kamerás kocsit jegyzőkönyvébe beolvassuk az AutoCad-dal szerkesztett rajzokat. Az ötlet meg is valósult. Ezek után a Csongrádi Szakaszmérnökség kérésére volt egy mérésünk, ahol a kamerás kocsit összeszerelése, aknába helyezése és a betoncsövek vizsgálata folyamán újabb tapasztalatokat szereztünk.

2007-ben a Tápéi szivárgó, a Jaksorparti zsilip, a Telekmajori zsilip, az Atkai szivattyútelep felmérése történt meg. A Rókusi Általános Iskola, valamint a cserkeszőlői szennyvízhálózat feltérképezésénél,

a jegyzőkönyv tartalmába már beolvasztottunk az AutoCad programmal rajzolt, a kivitelezésnek megfelelő helyszínrajzokat, hosszmetseteket, folyásfenékszinteket, aknafedlapok, magassági pontok meghatározását is. És ezzel megtettük a következő lépést az egyedülálló felmérés és jegyzőkönyv elkészítésében.

Miért fontos egy professzionális jegyzőkönyv elkészítése? Magyarországon az eddigi méréseknél kiderült, hogy a mérést megrendelőnél a nyilvántartott kivitelezési dokumentáció gyakran nem felel meg a kivitelezésnek, vagy nincs is semmi információja például egy utca szennyvízhálózatáról, bekötéséről. Magyarországon a többi mérést végző vállalkozás jegyzőkönyvei egy vagy kétoldalas szöveget, pár fotót, és esetleg lejtésmérést tartalmaznak. Mi ezen továbblépve, tartalmilag egyedülálló jegyzőkönyv elkészítését tűztük ki célul.

Tavaly, az év végén célba értünk. A Budapesti Vízmű Zrt. megbízásából elvégeztünk egy több napos felmérést, és ezt követően olyan anyagot tudtunk átadni, amely tartalmilag egyedülálló. Lássuk, miért is.

A Budapesti Vízmű Zrt. jegyzőkönyve tartalmazott:

– Mérőkocsi által készített jegyzőkönyvet, amihez több mint 30 fotó készült, és ennél a mérésnél először írtuk ki, hogy a több órás videóanyagban hány óra hány percnél található a megrendelő által kiválasztott fotó. Az, hogy ezt sikerüljön megoldanunk, több órás videóanyag percről percre való megnézését, ezzel párhuzamosan folyamatos jegyzetelést és a mérőkocsi által kinyomatott jegyzőkönyvbe való beírását igényelte, viszont ezzel nagyban megkönnyítettük a megrendelő számára fontos hibák azonnali megtekintését;

(Folytatás a 11. oldalon)

Csipet-csapat szülte ötlet

A feljáró rampától már hallani a gyerek-zsivajt. Lányok, fiúk vegyesen, 10-11 évesek. Tekerik a pedált. Egyik-másik kipróbálja a hullámtéri oldalt – terepfelderítés. Az utolsóként karikázó három felnőtt szülő terelgetné a gyerekeket, de hangjuk elvesz a nagy zajban. Az élen haladó tanító néni „leparkol” a korlátnál, és nagy nehezen, közösen összeszedik a társaságot. Megkönnyebbült sóhajjal üdvözlől, majd rám bízva a „brigádöt”, bajlódjak most már velük én egy kicsit.

Kérem a gyerekeket, hogy tegezzenek, néhány meglepődött arc, de gyorsan oldódik a feszültség, és megoldódnak a nyelvek is – közben benézünk az épületbe. Kérdés-kérdés után, és a kiállított tárgyak sem ússzák meg simogatás, próbálgatás nélkül. Fő téma természetesen a 2006-os árvíz, amelyet ők maguk is testközelből megismerhettek. Miért használtak-alkalmaztak homokzsákokat, miért voltak katonák, mit mutatott a TV, és egyébként is mi – vízügyisek – mit csinálunk, ha jön a víz?

Improvizálnom kellett nem egyszer (ennyit a tárlatvezetésre való felkészülésről), hogy az ő nyelvükön értelmes, érthető választ tudjak adni. (Mit nem adtam volna akkor egy makettért!).

A zsigongó gyerekhad őszinte érdeklődése adta akkor az ötletet, kell egy makett. Kell, mert a szó elszáll, de a látvány, a hozzá fűzött magyarázat, néhány fénykép talán tovább megmarad.

Ez történt 2007 nyarán, és lehetőségemhez mérten igyekeztem megvalósítani a hirtelen jött ötletet. (Kicsi pénz – kicsi makett, de annál nagyobb lendület!)

Elkészült a Tisza-töltés méreteinek átlagos fejlődését bemutató 1:100-as, valamint az árvíz elleni védekezés néhány módszerét ábrázoló, szintén 1:100-as méretarányú makett.

Ez utóbbin részben elődeink által alkalmazott, rőzsekéve felhasználásával készült, hullámverés elleni védelmi műveket ábrázoltam, mint: rőzseláp, futó rőzsesor, fejkarózás, rőzseterítés. (De csitt, Sági János szakaszmérnök úr meg ne tudja, a

ciroksöprűm bánja...) És természetesen helyet kaptak a korábban és még mai is alkalmazott védekezési eljárások, pl. töltés bordás megtámasztása, nyúlógát, buzgár-elfogás, kettős pallóssal készült jászolgát.

S ha már lúd, legyen kövér – gondoltam – megépült a múzeum főépülete is.

Egyelőre munka nélkül nem maradtam, készül az ištárogos cölöpverő 1:20-as makettje, s remélem, a későbbiek során lesz még újabb tervem. Ha nem, akkor megvárom a következő csipet-csapatot, biztos vagyok benne, ők adnak majd új ötletet.

Köszönet nekik, hogy változatos munkámban újabb üde színfoltot csempészték és bízom benne, hogy ezek a kis makettek színesebbé teszik a vízügyi emlékhelyre látogató vendégek programját.

Miklós János

A feladat: műtárgy-diagnosztika

(Folytatás a 10. oldalról)

- Lejtésmérést;
- Fotókat a cső belsejéről;
- Digitális videóanyagot a teljes mérésről;
- AutoCad-del egy hosszmetsetet készítettünk a teljes csőről, bekötésekről, csatlakozásokról. Ez azért érdekes, mert az 1,1 km hosszú cső lemerése mérőszalaggal történt, mindent feljegyezve, ezért a lehető legpontosabb kivitelezésnek megfelelő hosszmetseti rajzot tudtuk elkészíteni.

– Ezen felül még a teljes 1,1 km-es csőszakasz belső állapotának hibaleolvadását is elkészítettük a rajzon, ami azt jelenti, hogy minden hibának más színű jelzést adtunk pl. lerakódást barna vonallal, kisebb rozsdás felületet világoskék vonallal, erősebb rozsdás felületet sötétkék vonallal jeleztük a csőbe berajzolva. És így a megrendelő a rajzon lévő vonalra kattintva információt kap, hogy pl. 432 m-nél kisebb rozsdás felületet látható stb.

2008-ban az eddigi tapasztalatoknak köszönhetően egy esőelvezető rendszer

lejtésmérését végeztük, ami tökéletesen sikerült, és ennek köszönhetően egy kényes vitát sikerült lezárni egy kivitelező és megrendelő között.

A jövőben szeretnénk minél több mérést végezni és tovább tökéletesíteni, kibővíteni a méréseinket, és elérni azt, hogy a jegyzőkönyv tartalmilag olyan egyedül legyen, hogy nem csak Magyarországon, hanem más országokban is sikerüljön méréseket végeznünk.

Ezen kívül még egy feladatot tűzök ki célul: ha sikerülne megvalósítani az igazgatóság kezelésében lévő összes műtárgy felmérését, akkor egy egységes csomagot tudnánk összeállítani, ami tartalmazna műszaki leírást, kivitelezésnek megfelelő rajzokat, kamerás kocsival készített állapotfelmérési jegyzőkönyvet, hőkamerával és georadarral történő felmérésről készült jegyzőkönyvet, mely méréseket később a többi vízügyi igazgatóság kezelésébe tartozó műtárgyakon is el lehetne végezni és egy országos egységes és elfogadott csomagot lehetne így összeállítani.

Miklós László

Kitüntetések

A környezetvédelmi és vízügyi miniszter, dr. Fodor Gábor március 15-i nemzeti ünnepünk alkalmából Miniszteri Elismerő Oklevél kitüntetésben részesítette az Atikővízig dolgozóját, Lázár Miklós tanácsost, a Vízrajzi és Környezetértékelési Osztály osztályvezető helyettesét, aki a kitüntetést március 14-én az országos ünnepségen vehette át.

Dr. Fodor Gábor március 22., a Víz Világnapja alkalmából Versegi László tanácsost, a Hódmezővásárhelyi Szakaszmerőnökség vezetőjét Sajó Elemér Emlékplakett kitüntetésben, Galambos Éva tanácsost, a Vízrendezési Osztály erdészeti ügyintézőjét Miniszteri Elismerő Oklevél kitüntetésben, Wolf Mihály nyugalmazott mérnököt, szakértőt (volt vízügyi igazgatósági dolgozót) Miniszteri Elismerő Oklevél kitüntetésben részesítette. A kitüntetettek március 18-án, a központi Víz világnapi ünnepség keretében vehették át az elismeréseket. Szívből gratulálunk a kitüntetésekhez, további jó munkát és jó egészséget kívánunk!

Dr. Fekete Endre: S.O.S.! Ismét a Kurcáról..

A VÍZPART legutóbbi – 2007 decemբerében megjelent – számában több érdekes cikket olvashattunk a Kurca-rendszerben tapasztalt környezeti (értem ez alatt: vízi környezeti) állapotokról. Számomra különösen Rátky Pál kollégánknak a vízmérleget elemző írása jelentett érdekességet. A cikk néhány megállapítását szeretném a vízkémia, hidrobiológia területéről is megvilágítani.

Mindenekelőtt egyetértek azzal, hogy az alattunk található termálvízben rejlő geotermikus energiát nem kihasználni nem hiba, hanem bűn. Ahol ezt a gondolatot és a környezet ügyét komolyan veszik, ott az energia hasznosítása zárt körben zajlik, vagyis a felszínre hozott termálvíznek „csak” az energiatartalma marad az emberi környezetben, a víz érintés nélkül visszajut „szülőhelyére”.

Sajnos, nálunk az esetek nagy százalékában a rendszer „lyukas”: a víz feljön a felszínre, leadja a hőenergiát és elfolyik... Ez eddig a környezet szempontjából nem jelentene nagy gondot, csak hogy ez a víz a mi ökológiai körülményeink között – divatos szóhasználatlal élve – nem „öshonos”.

A termálvizek sótartalmával – amely 1000–2000 mg/l közötti értéket jelent – tulajdonképpen nincs semmi gond, hiszen a Duna–Tisza közti hátság jó néhány tóban a sótartalom ennél jóval magasabb. A gond az, hogy a termálvizekben a szervesanyagok sók 90-98 %-a nátrium-hidrogén-karbonát. Ez a só rendkívül jól oldódik a vízben és az oldódás során szabaddá váló nátrium és hidrokarbonát ion jelentősen befolyásolja a vízben zajló kémiai és biokémiai folyamatokat.

A természetes vizek életét jelentős mértékben meghatározó algák a fotoszintézis során széndioxidot vesznek fel a vízből, ami által a víz kémhatása a lúgos irányba tolódik el. A nátriumhidrogén-karbonát erősen lúgossá teszi a vizet, ezáltal blokkolja a fotoszintézist és az algák szaporodását. Ebben a közegben csak azok a vízi növények élnek meg és szaporodnak, amelyek a foto-

szintézisük során a termelt oxigént a levegőbe tudják juttatni, vagyis a békalencse, rucaöröm, hínárfajták és társaik. Mivel a Kurca és a többi főcsatorna vize nitrogén- és foszfortápanyagokkal más „forrásból” jól ellátott, törvényszerű, hogy a nyári hónapokban hatalmas vegetációképződés figyelhető meg. Ezek a főcsatornák tulajdonképpen „monokultúrák” rendszerekké válnak, amelyekben óriási túlsúlyban vannak egyes fajok egyedei, mások pedig hiányoznak. Az is törvényszerű, hogy egy ilyen rendszerben a dinamikus egyensúly nagy tömegű növényzet pusztulásával jár, amely véleményem szerint az egyik fő oka a csatornák gyors feliszapolódásának.

Az elpusztult növényi részeket a fenéken (és az ott található iszapban) élő anaerob baktériumok nagy tömege várja, gyorsan megindul a csatornában az anaerob rothadás. Ez különböző gázok (metán, kénhidrogén, ammónia) képződésével jár és a nem bontható szervesanyag természetesen az iszapot szaporítja.

Némi fékezéserőt ebben a biológiai körforgásban csak a hőmérséklet csökkenése jelent, de a késő őszi és téli hónapokban az éves átlagnál intenzívebb a használt termálvizek kibocsátása, vagyis nagyobb a hőterhelés. Ez pedig pontosan elégséges ahhoz, hogy a biológiai forgalom „tovább pörögjön”, még ha nem is olyan intenzitással, mint a melegebb évszakokban.

Mindezekből arra lehet következtetni, hogy célszerű a szóban forgó nátrium-hidrogén-karbonát koncentrációját oly mértékben csökkenteni a vízben, hogy a biológiai túltermelés megálljon, vagyis a víz hígításával a folyamat megszüntethető.

Azonban a kérdés nem ennyire egyszerű. Ezekben a rendszerekben ugyanis a feltételek a sztöchiometriai (kémiai egyensúlyi) folyamatoktól függenek, ezek pedig exponenciális összefüggések mentén zajlanak, természetesen mint minden fizikai és kémiai folyamat, eléggé jól kiszámítható módon. Ha elvégezzük ezeket a számításokat, kiderül, hogy sokszor ötször-tízszer na-

gyobb mértékű hígítás szükséges a folyamat leállításához, mint amennyit a kristálytiszta „matematikai” logika diktálna. Ez a tény pedig már kétségessé teszi a vízhasználatok gazdaságosságát. Az egyetlen kézenfekvő megoldás a toxikológiailag ártalmatlan, de mint láttuk, a vízi életet erőteljesen befolyásolni képes sók kizárása, vagy legalábbis mennyiségük csökkentése a minimális szintre.

A dél-alföldi termálvizekben mindig jelen van két olyan anyag, amelyek önmagukban véve a sótartalomnál nagyobb veszélyt jelentenek a vízi élővilágra: a fenol és az ammónia (ammónium-ion). Hatásukat ugyanakkor lényegesen egyszerűbb ki-védeni, mint az előbb említett sók hatását. Ez ennek a kérdéskörnek egy érdekes paradoxona. Mind a fenol (pontosabban fenolok), mind pedig az ammónia az elhalt növényi részekből keletkeztek a mélyben uralkodó magas nyomás és hőmérséklet hatására. A termálvizeknek ezek az anyagok teljesen természetes „alkotóelemei”, nem pedig valamiféle külső szennyezés folytán kerültek a vízbe.

Szerencsére mindkét anyag viszonylag könnyen eltávolítható a vizekből. Még a használt termálvizek hőmérsékletén is a fenol és az ammónia 70-80 %-a egyszerűen „kilevegőzik” a vizes közegből. Érdekeséggé említhető az, hogy a működési területünkön a termálvíz fenol- és ammóniatartalmával összefüggésbe hozható halpusztulást az elmúlt évtizedekben egyetlen alkalommal figyeltünk meg: 1983 februárjában a Gyálai Holt-Tisza fehérparti bögéjében. Ekkor az történt, hogy a termálvíz közvetlenül a vékonyan befagyott holtág vizébe jutott, ahol halpusztulást okozott. A jégtakaró feltörése után ezek a mérgek szó szerint elillantak, a további elhullás megszűnt, a halállomány életben maradt részét sikerült megmenteni.

A Kurca-völgyben a termálvízhasználat és a vízi környezet védelme látszólag ellentmondásos helyzetbe került, amelynek feloldására a mai napig nem tudunk megnyugtató megoldást találni. Jelen sorok írója egyike volt azoknak, akik 1996 áprilisában (!) összeállították a „Kurca-völgy vízi környezetének rehabilitációja” című tanulmányt. A célunk az volt, hogy az akkor még létezett PHARE-támogatást felhasználva, oldjuk fel az említett ellentmondásos helyzetet, amelynek főbb vonalai azóta sem változtak. Higgyünk abban, hogy megtaláljuk a mindenkori, de főleg a környezetünk számára optimális megoldást! Addig azonban nem győzzük eleget hangoztatni: S.O.S.! Kurca ...

Hátha meghallja valaki!

Bemutatkozik:

Szabó T. Zsanett

A Pályázati és Beruházási Osztály (próbaidőt frissen túlélt) ügyintézőjeként szeretnék bemutatkozni...

Hivatalosan Szabó Tímea Zsanett vagyok, bár a középső nevemet gyakorlatilag alig használom.

Miskolcon láttam meg a napvilágot, a szüleim a mai napig ott élnek. Az egyetem szele sodort Szegedre és bár a felvételin jártam itt először, azonnal beleszerettem a városba.

2003-ban diplomáztam magyar-történelem szakos tanárként és mivel imádok emberekkel és gyerekekkel foglalkozni, azonnal belevetettem magam a pedagógus élet gyönyöreibe.

Szerencsémre nem szimplán egy iskola kötelékeibe kerültem, hanem egy Általános Művelődési Központ lelkes közalkalmazottja lettem, ahol nagyon gyorsan kapcsolatba kerültem a pályázatokkal. Az egyetemen megszerzett tudást így közvetlenül átültethettem a gyakorlatba is, és be-

Kedves Olvasók! Az egyik legújabb, és legfiatalabb kollégaként szeretnék most bemutatkozni!

kell vallanom, rettenetesen élveztem, ahogy egyre több lehetőség nyílt meg az iskola és a művészeti csoportok számára.

2005-ben megszereztem média szakos diplomámat is. Az újabb keménypapír bezebelése után összeszedtem bátorságomat és engedtem gyerekkori álmaimnak, nekivágtam a Nagy Angliának, hogy más kultúrákat, más embereket fedezzek fel.

Soha nem fontolgattam, hogy egy másik ország lehetne-e a hazám, így a tervezett egy évnél nem is maradtam sokkal tovább. Persze a hosszú hónapok alatt volt időm átgondolni, hogy mivel is szeretnék foglalkozni igazán.

Így mikor hazaértem, többé már nem az iskolák környékén keresgettem a helyem. Amíg a legmegfelelőbb állást kutattam – nem titok –, épp az Oxivitben, recepciós-ként dolgoztam, ahonnan talán többeknek is ismerős vagyok.

Tavaly decemberben kaptam lehetőséget, hogy a vízügyesek nagy csapatát erő-

sítssem. A Pályázati és Beruházási Osztályon elsődleges feladataim közé tartozik a hazai és nemzetközi pályázati tevékenységek bonyolításában való részvétel és az együttműködés a közreműködő szervezetekkel.

Szabadidőmben szívesen fedezek fel számomra ismeretlen területeket, tehát imádok utazni, olvasni, biciklizni, túrázni és természetesen a barátokkal nagyokat beszélgetni. Örülök, hogy tagja lehetek a vízügyesek családjának. Remélem, munkámmal még sokáig hozzájárulhatok az igazgatóság pályázatainak sikeréhez.

Kiss Gergely

Kiss Gergely vagyok, Szegeden születtem 1985-ben. (Mondom, hogy fiatal!) Az általános iskola elvégzése után tanulmányaimat a szegedi Széchenyi István Gimnázium és Szakközépiskolában folytattam, majd Baján, az Eötvös József Főiskolán tanultam tovább, vízrendezés- és vízhasznosítás szakirányon. Jelenleg a Budapesti Műszaki Egyetem levelező tagozatos hallgatója vagyok, de most passzív félvéveimet töltöm, mivel a pályakezdés és a Műszaki Egyetem elkezdése nem volt összeegyeztethető számomra.

A bajai főiskola befejezése után egy rövid ideig az építőiparban dolgoztam.

2007. december 3-án kezdtem meg munkámat az Atikövízignél, a Vízkárelhárítási Osztályon, az árvízvédelmi és folyószabályozási csoportban, mint árvízvédelmi ügyintéző.

Nagyon örülök annak, hogy olyan munkát végezhetek, amit tanultam, ami a végzettségem, és amit szeretek is csinálni. A kollégák nagyon kedvesen fogadtak, mindig készséggel látnak el szakmai és egyéb segítséggel. Jól érzem magam az új munkahelyemen.

Szabadidőmben szívesen sportolok, szeretek biciklizni, squashtolni, ezen kívül szeretek utazni és új dolgokat megismerni.

Miklós László

1978-ban születtem Szegeden. Kiskun-dorozsmán jártam óvodába, majd iskolába. Az általános iskola befejezése után a bútorasztalos szakma kitanulásával próbálkoztam, amiből sikeres vizsgát is tettem.

Ekkor még nagy tanulási láz tombolt bennem, és elkezdtem a melegburkoló szakma kitanulását is. Három év után, amikor megszereztem a szakmunkás bizonyítványt, behívtak a határőrséghez 9 hónapra. Azóta is ezt a 9 hónapot hívják Magyarországon a nagy nyugalom időszakának, hiszen ebben az időben a nyuga-

lom és a biztonság fátyola telepedett kis országunkra, hiszen éberem őriztem határainkat.

A katonai éveim után bekerültem egy akkor alakuló üveges vállalkozásba, majd kipróbáltam magam a gyerekbútorgyártásban is egy szegedi vállalkozónál. Ezután egy hónapot töltöttem műanyag ablakgyártásával, ahol jól éreztem magam, de a napi 10-12 óra monoton, egy géphez kötött munka nem volt nekem való. Így elmentem Szegeden a legnagyobb üveges céghez sofőrnek, amit imádtam. De ettől a helytől is elbúcsúztam egy hónap után,

mivel lehetőséget kaptunk menyasszonyommal külföldön munkát vállalni. Egy év után hazajöttünk, majd Németországban folytattuk külföldi életünket.

(Folytatás a 14. oldalon)

Kelet–Nyugat kosárlabdagála

2007. december 7-én Nyíregyházán, a Felső-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság szervezte meg a Kelet–Nyugat kosárlabdagálát. A 2000. óta hagyományos kosárgálán az ország keleti és nyugati régiójában lévő környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságok férfi, illetve női munkatársainak csapata mérte össze kosárlabdaturáját.

A megérkezést követő köszöntő (és ebéd) után a program kettévált. A vízügyi igazgatóknak értekezletet tartottak, míg az eseményen résztvevő többiek kiránduláson vehettek részt a sóstói Múzeumfaluban.

A Múzeumfaluban már több mint 80 építmény képviseli Magyarország sokszínű népi építészetét. Az épületek túlnyomó többsége eredeti, ami azt jelenti, hogy egykori helyszínükről pontos felmérések alapján történt meg az áttelepítésük.

A Múzeumfalu egyik idegenvezetője a legérdekesebb épületekbe kalauzolta el a társaságot. A zord, hideg időjárást az igen kellemes és hangulatos vendéglátás oldotta fel: zsírral kent meleg kenyér és forralt bor várta a csapatot a falu egyik tanyai házának konyhájában. A kellemes időtöltés után – jó hangulatban – a sportcsarnok felé vettük

Bemutakozik: Miklós László

(Folyt. a 13. o.-ról) Hazaérve hidegburkolással kerestem az elverhető pénzt. Majd jött 2006 januárja, s beléptem az Atikövízvíz sorállományába. Az újszegedi vízügyi történeti emlékhelyen kezdtem, amit nagyon élveztem, hiszen olyan tervrajzok, hosszmetsetek, régi tárgyak, eszközök kerültek a kezembe, amik segítettek megismerni a vízügy múltját. Hiszen – gondolom, észrevettem – eddigi iskoláim és munkáim során nem sok időt töltöttem a gáton.

Édesapám, Miklós János – aki sokat segített és segít nekem –, már 30 éve dolgozik az igazgatóságon, így már a stefániai épületben tudtam a bérszámfejtők irodájának helyét, nem volt teljesen idegen az épület. A múzeumi munkám után átkerültem a Szegedi Szakasztechnológiára, majd az MBSZ-re, ahol most műtárgy-diagnosztikával foglalkozom. Műtárgyak felmérését, azok megrajzolását végzem, amit nagyon szeretek. Úgy érzem, megtaláltam azt a munkát, ami nekem nem csak munka, hanem egy kicsit szórakozás és hobbi is. Hisz tudni kell rólam, hogy gyerekkorom óta imádom szabad időmben házakat tervezni, rajzolni – persze felépíteni nem volna tanácsos őket –, de mindig lelkesen próbáltam kivitelezhető formában megrajzolni az elképzelt épületeket. Most álmodom teljesült.

az irányt, ahol a vezetőség is bekapcsolódott a programba.

A keleti férfi csapatot az Atikövízigtől Fejes Péter, Frank Szabolcs és Kiss Csongor erősítette, míg a keleti női csapatot Batta Emese és dr. Szikszai Bernadette támogatta ügyes játékával.

A bemelegítés után megkezdődtek a mérkőzések. A női csapatok kezdtek a sort. A szurkoló táborra nem lehetett panasz. A vízikeg játékosai mellé érkezett többszörös létszámú szurkoló is, így a hangzavar teljes volt. A női mérkőzés igen izgalmasra sikeredett.

A győzniegyezés hevében a keleti csapat két játékosa is megsérült. A mérkőzést néhány ponttal a nyugatiak nyerték.

A férfiak mérkőzése szintén izgalommal telt. A fiúk taktikusan játszottak, mindkét fél komoly csatát vívott a győzelemért. A lendületes és látványos meccs végére a keleti csapat fölényes vezetést tudhatott magáénak, ami végül a győzelemhez is vezetett a nyugatiakkal szemben.

Az esti eredményhirdetésen minden csapat tag átvehette a helyezéért járó érmet, illetve a győztes csapatok a serleget, mely az eredményhirdetést követő vacsora során, pezsgővel töltve körbejárta az asztalt.

Az este jó hangulatban, tánccal és a népdalokat felelevenítő, spontán alakult vízügyes énekkar előadásával ért véget.

Nagyszöllősi Nóra

Hidrometeorológiai helyzetjelentés

2008 februárjában a rendelkezésre álló adatok szerint a lehullott csapadék mennyisége 9,4 mm (Porgány gh.11.04.02.) és 1 mm (Csengele csat.órh.) között alakult, a területi átlagérték 4 mm volt, 28 mm-rel (87 %-kal) kevesebb a februári átlagnál.

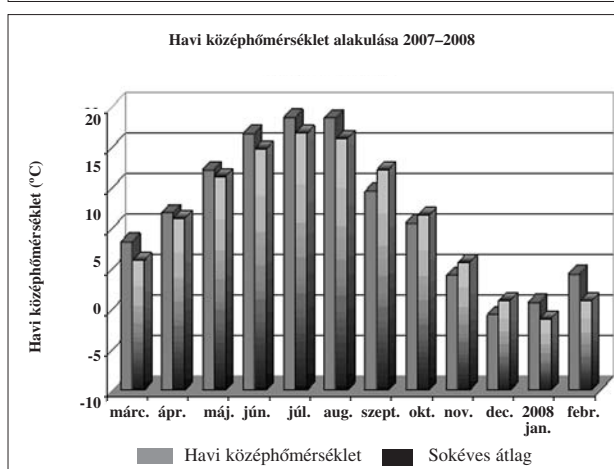
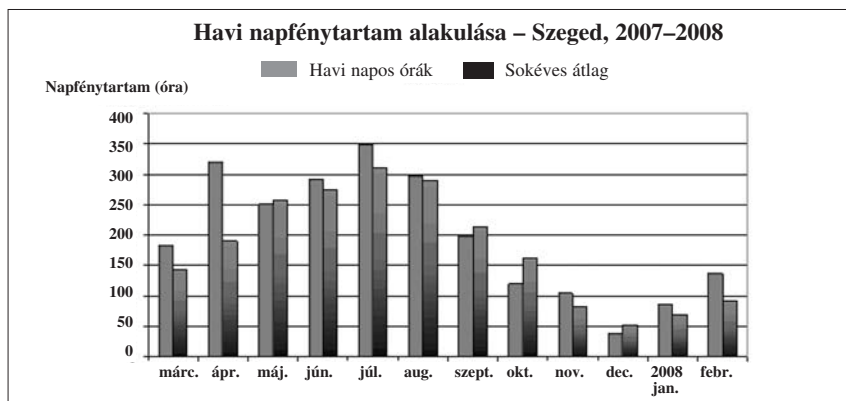
A február havi hőmérséklet $-12\text{ }^{\circ}\text{C}$ és $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$ között alakult, a területi átlagérték $4,4\text{ }^{\circ}\text{C}$ volt, ami $-3,4\text{ }^{\circ}\text{C}$ -kal volt magasabb a februári átlagnál. A napos órák száma februárban 50 %-al több volt az ilyenkor megszokottnál.

Folyószakaszainkon február elején a vízgyűjtőn bekövetkezett csapadékosabb időjárásnak, illetve a dekád második felének enyhébb időjárása miatt bekövetkezett hóolvadás hatására kisebb árhullám vonult le. A víz jellemzően a középvízi medret elérve vonult le.

Februárban a Körös–Maros köze jelentős részének kivételével a működési területünkön kissé emelkedett a talajvízszint. A különbségértékek a 0–25 cm-es osztályközbe sorolhatók.

Nagyobb, a 25–50 cm-es osztályközbe tartozó emelkedés csak elvétve és kis körzetekben fordult elő. A talajvízszint a síkvidékek területi átlagában februárban az 1971–2000. közötti időszak február havi átlagértékénél ~35 cm-rel alacsonyabban helyezkedett el.

A talajtelítettség meghatározását szolgáló modell felülvizsgálata az OMSZ-nál fo-

nedvességviszonyait jellemezzük.

Február 29-én – az egy hónappal korábbi állapottal összevetve – működési területünkön a talajok nedvességtartalma a legfelső, 0–20 cm-es rétegben – az átlagosnál jóval szárazabb és enyhébb időjárás hatására – számottevően csökkent.

E talajréteg nedvességtartalmát általában

lyamatban van. A rendelkezésre álló adatok egyelőre csak a 0–20 cm-es mélységi régióra tekinthetők megbízhatónak, így a jelen helyzetértékelésben csak e talajréteg

a 30–50 % közötti telítettségi értékek jellemezték, de a Duna–Tisza köze középső és déli részén 30 százalékal alatti telítettségi értékek fordultak elő.

Közvetlen csapadékhatásból származó belvízelöntés a hónap folyamán nem fordult elő.

Kiss Csongor

Atvízig területi csapadék (mm)							
Időszak	maximum		minimum		átlag		
	helye	helye	helye	helye	sokévi átl. csapad. (%)	viszonyított eltérés (mm)	
tárgyhavi	9,4	Porgány gh.	1	Csengele	4	13	-28
nov. 1-től	–	–	–	–	113,7	75	-38,3

Vízmerce	Tárgyhavi felszíni vízállás (cm)						
	maximum		minimum		közép		
	dátum	dátum	dátum	dátum	mederteltség (%)	eltérés	
Tisza, Szeged	297	02.13.	138	02.26.	187	36	-59
Maros, Makó	60	02.13.	-26	02.27.	3	15	-50
Körös, Szarvas	218	02.12.	21	02.26.	93	21	-145

A táblázatban az „eltérés” az eltérést jelöli a sokéves havi átlagtól

Talajvízkút		Tárgyhavi közepes talajvízállás (cm)		
száma	helye	terep alatt	változás az elmúlt hónaphoz viszonyítva	eltérés a sokéves havi átlagtól
453	Hódmezővásárhely	-262	4	10
473	Mezőhegyes	-344	-5	43
831	Kiskunfélegyháza	-210	14	-100

Tárgyhavi napfénytartam (óra)		
Állomás: Szeged		
Sokévi havi átlaghoz viszonyított		
	%	eltérés
137	150	46

Tárgyhavi léghőmérséklet ($^{\circ}\text{C}$)					
Állomás: Szeged					
Maximum	Minimum		Átlag		
dátum	dátum	dátum	eltérés a sokévi havi átlagtól		
20	02.26.	-12	02.17.	4.4	3.4

2008 a Vizek Éve a turizmusban

A Magyar Turizmus Zrt. – a 2006-os Nagy Ízutazás és a 2007-es Zöldturizmus Éve sikerére alapozva – 2008-ban is folytatja tematikus évad-konceptióját és idén a vizet állítja a belföldi turizmus fókuszába.

A Vizek Éve tematikus évet megelőzően, 2007 decemberében a Magyar Turizmus Zrt. felmérést végzett a magyar lakosság körében a különböző, vízhez kötődő utazásokkal kapcsolatos attitűdök, utazási szokások és utazási tervek megismerése érdekében. A felmérés eredményei igazolták, hogy hazai vizeink érdekesebbek és értékesebbek a belföldi utazók számára.

A 2008. évre a Magyar Turizmus Zrt. meghirdette a Vizek Évét, amelynek keretében télen, tavasszal és ősszel az egészségturisztikai kínálat népszerűsítésére, nyáron pedig a Magyarország élővizei által kínált lehetőségek népszerűsítésére helyezi a hangsúlyt.

A Magyar Turizmus Zrt. a felszíni vizeket, így a Balatont, a Tisza-tavat, a Tiszát, vagy a Körösöket bemutató tematikus kampányát a belföld mellett a külföldre is kiterjeszti.

A kampányév során számos országos és regionális jelentőségű rendezvény várja majd a vizek szerelmeseit.

A regionális turisztikai projektirodák a Vizek Éve kampányhoz rendelve állítják össze éves akciótérveiket. Ebből kiindulva a vízügyi ágazat is szerepet vállal az idei programok szervezésében, lebonyolításában, melynek kezdeteként 2007 végén megalakult a Sport és Turisztikai Munkabizottság. Ennek vezetésére Lovas Attila, a Kötvízvíz főmérnöke kapott megbízást.

A munkabizottság hangolja össze a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságok Vizek Éve programterveit, s ennek folyamánként a bizottság kérésére, tavaly év végén a többi vízügygel egyetemben, az Atikövízvíz is összeállított egy pro-

gramtervezetet a Vizek Éve kampányhoz kapcsolódóan. A programtervezeteket Kóthay László szakállamtitkárhoz kerültek felterjesztésre, jóváhagyásra.

Első lépésként a Magyar Turizmus Zrt. kiadásában megjelent egy ingyenes turisztikai kiadvány „Vízitúrák itthon” címmel. Ez a kis füzetecske a magyarországi vízi túraútvonalak kiválasztásában, megtervezésében és a helyszínekhez kapcsolódó programok megszervezésében segít. A kiadvány a vízügyi igazgatóságok közreműködésével készült.

Ez év nyarán a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium egy 240 oldalas album megjelentetését is tervezi 100 vízi emlék Magyarországon címmel. E kiadványban a hazai vizekkel kapcsolatos száz legérdekesebb, történeti becsű műtárgyat – fényképekkel illusztrálva – szeretnék bemutatni a laikusok számára is érthető feldolgozásban. Szeretnék elérni, hogy a kiadvány ne csak ismeretterjesztő, hanem turisztikai kiadványként is használható legyen.

Nagyszöllősi Nóra

TISZA

14 Szolnok–Szeged

A két várost összekötő útvonal a Tisza utolsó magyarországi szakasza. A túra számos látnivalót és kikapcsolódási lehetőséget nyújt. Az alföldi termálvízkincs gyógyító forrásaiban fürödhet, aki erre jár. A csendes holtágakban lehetőség nyílik horgászatra és fürdőzésre egyaránt. A túra elején érdemes megállni Szandaszőlőn, a repülőpark hadrendből kivont „harci madarainak” kiállításán, ezen kívül kötelező állomás az Őpusztaszeri Történelmi Emlékpark is. Mielőtt hazautaznak, tegyenek egy sétát Szegeden is, és térjenek be valahova egy jó szegedi halászléért!

Fontos tudni!

Csongrádnál, a pontonhíd alatt a táblával jelzett hidnyíláson haladjunk át.

Látnivalók

- Cserkeszőlő, Gyógy- és strandfürdő
- Lakitelek-Tóserdő, szabadstrand és termálfürdő
- Szentes, Széchenyi-liget, 76 °C-os termálfürdő
- Szeged, Dóm tér

Javasolt túraútvonal (14.)

Szeleld víz.

1. nap:	Érkezés a Közép-Tiszáról vagy Szolnokra utazás és felkészülés	
2. nap:	Szolnok városnézés	
3. nap:	Szolnok – Vezseny	33,1 km
4. nap:	Vezseny – Tiszakécske	17,3 km
5. nap:	Tiszakécske-pontonhíd (247,2 fkm) – Csongrád	41 km
6. nap:	Csongrád városnézés	
7. nap:	Csongrád – Mindszent, az Őpusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékpark meglátogatása	29 km
9. nap:	Mindszent – Mártélyi Tájékoztató Körzet – Szeged	40,9 km
10. nap:	Szeged meglátogatása	
11. nap:	Hazautazás vagy a túra folytatása Szerbia felé, illetve a Maroson	

VÍZPART

Az Alsó-Tisza vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság lapja
Megjelenik negyedévente

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság
Elnöke és felelős kiadó:
dr. Dobi László

Felelős szerkesztő: Pálffy Katalin
Szerkesztő: Privácziné Hajdu Zsuzsanna
és Nagyszöllősi Nóra

Szerkesztőség: H-6701 Szeged, Pf.: 390
6720 Szeged, Stefánia 4.

Tel.: 36/62/599-599; Fax: 36/62/420-774

E-mail: hajduzs@atikovizig.hu

Nyomás: „NORMA” Nyomdász Kft.,
Hódmezővásárhely

F.: ATIKÖVÍZIG
6720 Szeged, Stefánia 4.
6701 Pf. 390

DÍJ HITELEZVE
SZEGED I.
Megyei Postahivatal
6701

NYOMTATVÁNY